

Victoria Cirlot i Narcís Comadira, als Diàlegs de Pedralbes

Albert Pijuan. Barcelona.
/ 17.03.2013
Segueix a @nuvol_com

Tuiteja

David Foster Wallace, a propòsit de Dostoievski, es preguntava per què l'art de la nostra època necessita distanciar-se de les conviccions profundes i les preguntes desesperades a través de la ironia. O, dit d'una altra manera, ¿què passa amb els temes seriosos en la hilarant postmodernitat? Wallace suggeria que aquest tic pot ser conseqüència de l'esforç —¿de l'obsessió?— dels moderns per elevar l'estètica als Olimps de l'ètica i la metafísica; l'estètica, nascuda com la més terrenal de totes, acaba repetint el gest de les seves germanes grans i s'enquista a eons de distància de la «vida real» (i aquí hi falten desenes de cometes).

Victòria Cirlot, Francesc Torralba i Narcís Comadira al fons

¿És cert, doncs, que «la cultura artística del nostre temps és una cultura d'escepticisme congènit»? ¿Que desconfiem sistemàticament de «les creences fermes i les conviccions obertes»? ¿I que, per tant, havent abandonat el territori de la passió ideològica som responsables d'haver-lo deixat en mans dels dogmàtics i els sentinelles de la correcció política?

Dijous passat, 14 de març, la sala d'actes del monestir de Pedralbes va acollir la quarta trobada del cicle Diàlegs de Pedralbes. En aquesta ocasió el motiu era *Art i espiritualitat*, una combinació de termes capaç de posar en alerta fins i tot els més indulgents. Victoria Cirlot i Narcís Comadira dialogaven; Francesc Torralba moderava; una sala d'actes plena a vessar més tots els telespectadors que seguien la trobada en *streaming* a través de la web de Barcelona Cultura, escoltaven. Així i tot... ¿art i espiritualitat? ¿Al segle XXI?

Ara que l'editorial Fragmenta ha editat l'obra completa de Raimon Panikkar sabem que és possible una idea de diàleg alternativa a —i més plausible que— la de Habermas. Perquè es produeixi el diàleg 1) no s'ha

d'absolutitzar la nostra postura, 2) no cal abandonar la pròpia postura, sinó que no hem d'amagar-nos-hi al

Generated by www.PDFonFly.com at 4/16/2013 8:09:10 AM

URL: <http://www.nuvol.com/noticies/victoria-cirlot-i-narcis-comadira-als-dialogs-de-pedralbes/>

+ Llegits

- 1 Verballiada 2013: "Faci com Messi en un mercat persa"
- 2 Editar Sebastià Bennasar
- 3 Una novel·la lluminosa
- 4 Un catorze d'abril al Món Llibre
- 5 Pujol llegeix (a la presó) La pell de brau
- 6 La «vella i podrida Europa»
- 7 La fotografia dins el marc digital
- 8 Pàjarus de Catalunya i altra fauna d'estar per casa
- 9 D'un parèntesi molt curt
- 10 La primera Revetlla de Sant Jordi a les Biblioteques

darrere i 3) per a un diàleg autèntic no és necessari un denominador comú. Sembla que en aquesta idea de diàleg Panikkar vulgui destacar la figura del tercer, del que segueix el diàleg.

Victoria Cirlot va encetar el diàleg amb una cita en alemany de Kandinsky abans de llançar-se a una apassionada presentació de l'obra de Hildegard von Bingen, una raresa de la Baixa Edat Mitjana. Després d'una experiència mística terriblement clara, Hildegard von Bingen va dedicar la seva vida a provar de comunicar el contingut de la seva visió, la comprensió immediata de l'obra divina. La Hildegard von Bingen escriptora i compositora és un dels personatges medievals més desconcertants, a banda d'una fita del feminisme eclesiàstic. La doctora Cirlot, però, va preferir recórrer a la Hildegard von Bingen miniaturista per mostrar de manera més directa el compromís artístic de la sibil·la del Rin. Les seves miniatures són estranyes, personals, lluny de la rigidesa canònica de l'art medieval, perquè anteposava el compromís amb la seva vida espiritual abans que el compromís institucional. Una inversió dels termes és el que fa que l'art sigui inanimat, fals, propagandístic.

A partir del segle XIX, naturalment, la idea de l'artista com a mèdium del déu barbut deixa de tenir vigència. Si bé el gran relat que sostenia aquesta visió del món s'ensorra i, per tant, la terminologia canvia radicalment, la funció de l'artista autèntic, on *autèntic* significa aquí que el seu compromís primer és envers la vida interior, no canvia. A partir d'aleshores l'artista no produeix d'acord amb visions divines, però continua seguint el mandat d'alguna cosa inefable que no se sap ben bé d'on ve i a la qual modernament s'ha anomenat l'*inconscient* o altres termes afins.

Victòria Cirlot interpel·la Narcís Comadira

Narcís Comadira va reafirmar la funció de l'art com a mitjà per transcendir-nos. El poeta gironí va defensar que la millor forma artística per a aquest propòsit és, ha estat i serà la literatura. «Perquè som llenguatge.» I la vida interior —cadascú que li posi el nom que li sigui més còmode—, en tant que és llenguatge, troba en el llenguatge el conductor ideal per comunicar-se amb altres interioritats. Narcís Comadira, preveient que algú convocaria Schopenhauer perquè li discutís la primacia de les lletres sobre la música, va argumentar que a la música li faltava el significat intel·ligible i convencional de les paraules, que és el que possibilita la comunicació entre esperits. «Els fars» de Baudelaire va servir per concloure l'exposició de Narcís Comadira, que es va fer seus els últims versos del poema, en els quals es descriu l'art com l'ardent sanglot que presentem com a testimoni de la nostra dignitat davant del Senyor.

Els últims minuts de la trobada van servir perquè els assistents hi diguessin la seva. Els metres que, com un fossat, separaven les cadires dels assistents de la tarima dels dialogants van revelar-se simbòlics. El del Diàlegs de Pedralbes és un format cada cop més engreixat; encara falta, però, un grau més de refinament perquè fos un diàleg que complagués a Panikkar.

Diàlegs de Pedralbes és una proposta estimulants i valenta recomanada a aquells que no temin les paraules serioses. La pròxima trobada, el 16 d'abril, Armand Puig i Rafael Argullol mantindran un diàleg de creient a no creient. Hi assistirem amb set d'això, de diàleg.

(Les citacions de David Foster Wallace procedeixen de l'assaig «El Dostoievski de Joseph Frank», dins *Hablemos de langostas*, Random House Mondadori, Barcelona, 2007. La parafrasi de Raimon Panikkar està extreta de *Religió i religions* (Opera Omnia Raimon Panikkar, II), Fragmenta, Barcelona, 2011.)

Albert Pijuan

@nuvol_com

Tuiteja

Etiquetes:

Deixa un comentari

L'adreça electrònica no es publicarà Els camps necessaris estan marcats amb *

Nom *

Correu electrònic *

Lloc web

Comentari *

Enviar

0 Comentaris

[Qui som](#) · [Manifest](#) · [Avis legal](#) · [Contacte](#) · [Política de privacitat](#) · [Normes de participació](#) · [Patrocinadors](#)

Disseny Web: iEstrategic